

Petrol Haberleri

Yazan : **Orhan BAYKAL**

Dünya Durumu :

Dünya ham petrol istihsalâtı 1949 senesinde, 1948 senesine nazaran % 1 nisbetinde düşmüştür.

Birleşik Devletlerin istihsali ise 1948 de, günde 5.508.967 varil iken 1949 da 5.045.000 varil olmuş ve % 8.5 düşüklük kaydedilmiştir. Buna mukabil Amerika'dan hariç memleketlerdeki istihsalde % 11.2 bir yükseliş müşahede edilmiştir, ancak bu yükseliştir ki, Amerika'nın düşük istihsalini karşılayıp Dünya petrol istihsalini fazla düşük bir seviyede bırakmamıştır.

Bu sene içinde, Amerika'dan hâriç memleketlerin istihsali daha fazla yükseleceği kanaati vardır. Normal telâkki edilen % 5 bir artış kabul edilirse, 1950 nin gündelik istihsali 9.768.000 varil olması tahmin edilmektedir. U. S. Bureau Of. Mines. 1950 senesinin petrol ihtiyacım günde 6.315.000 varil olarak tesbit etmektedir. Bu miktar %3.2 bir yükseliş ifade eder.

Avrupa'da kömürden petrol istihsalâtı harp senelerinden evvelki senelerin seviyesine düşmüştür. Önümüzdeki sene için rafinerilerde geniş bir inkişaf kaydedilmektedir. Petrol âleminde, geçen sene içerisinde en büyük terakkiler, petrol kimyasında olmuş ve bugünkü durumda 50.000 den fazla mamulât, petrole dayanmaktadır.

A m e r İ k a ı

Geçen sene içinde Amerika'nın istihsalâtı 1948 e nazaran düşmüştür. 1948de istihsal 2.016.282.000 varil iken 1949 da 1.839.615.000 varile düşmüştür. Amerika şimdiye kadar dünya petrolünün % 63 ünü istihsal etmişti. 1948 senesinde % 60 mı istihsal etmiş 1949 da ise bu nisbet % 54 e düşmüştür.

Amerikan istihsalinin düşüş sebepleri :

1 — Bazı istihlâk merkezlerinin, bilhassa petrolü ısınmak vasıtası olarak kullananların, taleplerinin düşmesi.

2 — Petrol ithalâtının günde 122.000 varile yükselmesi, ihracatın günde 34.000 varile düşmesi, ithalât - ihracat muvazenesinde günde 156.000 varil kayıp kaydedilmesidir.

Bundan maada dahili petrol talebi 1948 den farksızdır.

Bu düşüklüğe göre Texas, istihsalini günde 423.000 varile (yani % 17) düşürmüştür, ancak Louisiana eyaleti günde 29.000 varil bir artış (% 5.8) kaydeder. Coloradoda «pipe-line» inkişafı dolayısıyla istihsalim günde 15.000 varil arttırmıştır.

Bu sene dahilinde 37.414 kuyu açılacak ve takriben (138 milyon ayak) sondaj yapılacaktır. 1949 da 39.038 kuyu açılmıştır, ve ceman 138.002.964 ayaktır. En derin sondaj kuyusu ola-

rak 20.521 ayak kuyu açılmıştır; ve havzaların % 2 si petrol veriminin % 60 ını teşkil etmiştir. Geniş miktarda açılan kuyular yüzünden petrol rezervi yükselmiştir. Takriben 25.909.000.000 varil 1950 başında rezerv olarak tahmin edilmektedir. 1949 Ocak ayında rezerv, tahminî 24.834.000.000 varildir.

1949 senesinde petrol istihsalı en yüksek haddini bulup, günde 325.000 varil olmuştur.

1950 senesinde bilhassa rafineri inkişafı kaydedilmektedir. 1949'da biten rafineriler, geçen sene, istihsalını günde 400.000 varile kadar yükseltmiştir. Tabii gazdan petrol istihsalı için 1950 de 1 milyon kübik kadem ihtiva edebilecek bir tasfiyehane kurulacaktı. Bugünkü durumda tabii gaz tasfiyehanesinde günde 30.000.000 galon istihsal edilir. Yeni projelerle bu 32.000.000'e yaklaşacaktır.

Pipe-line şebekeleri 1949 içinde 15.000 mil kazanmıştır; bu miktar 1948 senesine nispetle % 50 kadar artıştır. Bu seneki faaliyet 1949'dan yüksek olacağını göstermektedir ve 22.950 mil kadar boru hatta yapılmaktadır, veya yapılması düşünülmektedir.

Kanada :

Alberta sahasının inkişafı üzerine, Kanada'nın istihsalı % 81 artmıştır. Bu seneki istihsal, şarka doğru "Pipe-line,, yapıncaya kadar günde 65.000 ilâ 70.000 varil civarında olacaktır.

Winnipeg, Manitoba'da Imperial Oil Ltd. tarafından günde 10.000 varil, kapasitesinde bir tasfiyehaneye başlanmış olup bu tasfiyehane Mayıs 1951 de bitecektir. Bugünkü durumda Manitoba'nın gündelik tasfiye kapasitesi 7.500 varildir.

Ayrıca, British American Oil Co. Ltd. Edmonton, Alberta'da günde 5.000

varil kapasitesinde bir rafinerinin inşaatına karar vermiştir.

McCull - Fronternac Oil Co., Ltd., Edmonton'da \$ 10.000.000 kıymetinde bir rafineri yapacaktır.

1949 senesinde, jeofizik faaliyeti Alberta sınırlarını aşmış, garbi Kanada'da Saskatchewan, British Columbia ve Manitoba'da araştırmalar devam etmiştir. Bu bölgelerde 1949 da sondaj* lar yapılmış ve ümitli havzalardan istihsalât, günde 62.000 varil olup bu miktar 1947 nin üç misli ve 1948'in iki mislidir. Kanada'nın istihsal rakamları memleket potansiyalitesi hakkında bir fikir veremez, çünkü nakliyat eksikliği yüzünden 1949 garbi Kanada için \$ 100.000.000 sarfedilmişti. Ve bu sene \$ 300.000.000 sarfedileceği tahmin edilmektedir.

1949 sonlarında 100 den fazla jeofizik ekibi sahada çalışmakta idi, Alberta'da 81 sismik, 20 gravite 1 manyetometre ekibi çalışmaktadır.

Pipe-line Edmonton'dan Lake Superior'a kadar 1.150 mil uzunluğunda olacak ve hitamında Alberta'nın petrollerini, göller vasıtası ile muhtelif rafinerilere ve merkezlere götürecektir.

Kanada rafineri kapasitesi bu sene arttırılacaktır. Yeni rafineri tesis etmek veya meveud rafinerileri genişletmek suretiyle bu şekilde, rafineri kapasitesi Alberta için 46.000 varil, Saskatchewan için 42.500 varil Manitoba içinde 17.500 varil olacaktır. 1949 senesinde 1013 adet verimli kuyudan 20.246.466 varil petrol istihsal edilmiştir. Saskatchewan istihsalâtı: 782.188 varil olmuştur.

Imperial Oil Co. Direktörlerinden birinin tahminine göre; «Soldan spike» petrol sahasında 250 mily. varil bir

rezerv tespit edilmiştir. Bununla Kanada'nın emniyetle-tespit edilen petrol rezervi 1 milyar varili bulmuştur. (Rodtwater: 500 Mill. varil; Leduc: 250 varil).

Cenubi Amerika;

Venezüella:

Venezüella Amerika'dan sonradün-ya petrol istihsalinde ikinci gelir. Aynı zamanda dünyanın en büyük ham petrol ihracatçısıdır. Senenin son dört ayı zarfında istihsalı yüksek olmasına rağmen senelik vasatı 1948 e nazaran % 1 düşmüştür. Bu sene istihsalâtın daha düşük olması muhtemeldir. Avrupa piyasasının büyük bir kısmını kaybetmekte olduğundan Venezüella'nın geçen sene istihsalâtı vasati olarak günde 1.325.940.000 varil olmuş ve bunun 437.700.000 varilini ihraç etmiştir. Bu miktar dünyada ihraç edilen ham petrolün % 61.7 sini teşkil eder. Fakat Venezüllâ'nın ham petrollerinin mühim bir kısmı Netherland West Indies'e rafine olup piyasaya sürülmek üzere, gönderilmiştir. Amerika'ya'da 93.769.000 varil ihraç etmiştir; Kanada'ya 37.567.000 ve Avrupa'ya 30.928.000 varil ihraç etmiştir.

Sondaj bakımından, 1948 de 889 kuyuya mukabil 1949 da % 30 bir düşüş vardır. Sondaj işlenen sahalarda dahilinde düşük fakat yeni sahalarda garp ve şarkta aktivite devam etmiştir. Memleketin doğu bölgesinde bu suretle iki verimli saha tesbit edilmiştir. Shell kumpanyasının 40.000 varillik rafinerisi 1949 da işletmeye açılmıştır. Rafineri Marocaibo gölü etrafındaki ve yeni verimli kretasenin ham petrollerini tasfiye etmektedir. Craole Petroleum Corporation'ın 1947 de başlıyan 60.000 varillik rafinerisininin 1950 de bitmesi beklenmektedir.

Venezüella, petrol kanununda bazı değişiklikler yapmağa mecbur olmuştur. Şirudra Bankasının Fortnightly Review Venezüella petrol mevzuatını biraz daha serbest bırakacağını Yakın Şarkın rekabetine karşı, birkaç senedenberi memnu olan yeni imtiyazlara meydan vereceğini kaydetmektedir. Ayrıca dolar -sterling mevzuu Venezüella için gayet mühim bir rol oynamaktadır.

Kolombia :

Geçen sene Colombia'nın istihsalı yüksek olmuştur, buna mukabil, yeni çıkan petrol kanunun yarattığı tereddüt karşısında yeni sahalarda ilerleme olmamıştır.

Üst Magdalenâ vadisinde, Tetuan arazisi dahilinde Texas Petroleum Oompany bir imtiyaz sahası satın almıştır. İlk sondajlarda emare kaydetmezlerse bu sahanın inkişafı zor olacaktır.

Colombia için 1949 senesi çok verimli olmuştur. Günlük istihsal 82.449 varil olup senelik istihşâl ise 30.000.000 varili geçmiştir.

Şili:

Cenubî Şili'de petrol aktivitesi, bu memleketi 1950 senesi içinde aktif istihşâl listesine dahil ettirecektir. Son haberlere göre 16 verimli kuyu Cerro mauauticiles sahasında açılmış ve Caleta clarincia'ya kadar uzanan «piyelini» pipe - line'i tamamlanmıştır.

Bolivia:

Bolivia, Camiri petrol sahasından Cochabamba ve Sucre uzanan yeni «pipe-line» şebekesini kullanmaktadır; aynı zamanda kendi petrol ihtiyacını karşılamak üzere istihşâlâtını yükseltmeye çalışmaktadır.

Arjantin:

Arjantin'in 65.732 varil günlük istihsalı % 14 bir artış göstermekle be-

raber, memleketin ihtiyacını karşılama bakımından çok azdır. Günden güne yükselen ihtiyacını karşılamak üzere Arjantin 13.100.000 varil bilhassa Cenubi Amerika memleketlerinden ithal etmektedir.

Meksika :

Meksika'da, 1949 senesinde petrol aleminde en mühim hadise Amerikan Independent Oil Co, Edwin W. Pauley ve Signal Oil Co ile kunturat imzalamış olmasıdır. Bu kumpanyalar, Meksika'da Mexican Amerikan Independent Company ismi alfanda «Wilcat» tecrübe kuyularını açmaktadır. Bu kumpanyanın sahilde açtığı bir kuyu günde 5000 varil veriminde olmuştur. Cinda Carmen'de açılan diğer bir kuyunun nihayete ermesi alâka ile takip edilmektedir.

Meksika'da diğer aktiviteler, «pipe-line» ve rafineride olmuştur. Petrolün bilhassa sanayide kullanılmasını temin için, «pipe-line» ler Meksika şehrine gaz nakletmek için tesis edilmiştir.

Meksika'da evvelce işlenmiş sahalarda sondajların hızlandırılması, bu sahaların bir müddet daha verimli olmasını sağlamıştır. Memleketin petrol istihsalinin üçte ikisini teşkil eden Poza Rica petrol sahasında istihsal artırılmıştır. Günlük istihsal 1949 da 166459 varil olup 1948 e nazaran %4.1 artmıştır.

Reynosa'nın 10 mil cenubunda yeni bir petrol sahası tesbit edilmiştir. Gaz ve petrol 5.700 ayak derinlikte zuhur etmektedir. Ayrıca Meksika hükümetinin, petrol müessesesi Petroleos Mexicanos, Meksika şehrinin 180 mil kuzey batısında Salamanco rafinerisinin inşası da son safhasına gelmiştir. Bu rafinerinin kapasitesi günde 30.000 varil olup, 280 mil uzunluğunda 12 pusluk «pipetine» sistemiyle Poza Rica

petrol sahasına bağlanmıştır. Rafineri \$ 12.000.000 ve «pipe-line» de \$ 11,000.000 dolara mal olmuştur.

Bu rafineri ile, Meksika'nın rafineri kapasitesi günde 190.000 varil olacaktır. Rafineri kısmen çalışmaktadır.

Avrupa :

İngiltere:

İngiltere'nin 318.000 varillik düşük istihsaline mukabil 1949 da ham petrol ithalâtı 1.547.064.000 galon olmuştur. Ayrıca tasfiye edilmiş madde olarak, 434.266.000 galon gazyağı, 1.344.562.000 galon benzin ithal edilmiştir. 1949 senesinde ham petrol ithalâtı, umumî petrol maddesi ithalâtının % 33.1 ini teşkil eder; 1948 de ise bu nisbet 25.5 idi. Ham petrol ithalâtının fazlaşması İngiliz petrol sanayiinde mühim bir değişikliğe âmil olmuştur. Rafinerilerin kurulması neticesi, ithal edilen ham petrolün ve tasfiye olmuş maddelerinin bir kısmı tekrar ihraç edilmiştir; meselâ ithal edilmiş 72.740.000 galon motor yağından, 4.637.000 galonu ihraç edilmiştir.

İngiltere'nin en fazla ham petrol ithal ettiği memleketler Yakın Doğu olmuştur, yakın Doğu'dan İngiltere'ye gelen ham petrol umumî ithalâtın üçte ikisini teşkil eder.

Bilfiil İngiltere'de tasfiye edilip; ihraç edilen petrol maddelerinin miktarı 1949 da 101.194.000 galon olmuştur.

İngiliz petrol mevzuunda en mühim mesele sterling dolar meselesidir. Dünyada dolar kıtlığı mevcut, buna mukabil sterling boldur. Cenubi Amerika, Avrupa ve Asya'daki memleketler, petrolarını, dolar yerine sterlingle almağı tercih etmektedirler. Fakat İngiltere, Amerikan kumpanyalarının ster-

ling mukabilinde petrol satmalarına mani olmuştur. Amerika'daki düşünce İngiltere Amerikan piyasasına mani oluyor tarzındadır. Buna mukabil esasen dolar kıtlığında bulunan İngiltere de, Amerikan kumpanyalarının petrol satışından temin ettikleri sterlingleri dolara tahvil etmek, kendi kıt dolar rezervi ile Amerikan beynelmilel piyasasını finanse etmektedir.

İktisadi işbirliği, Anglo - Iraman Petroleum - Chemicals kumpanyası, Grangemouth'daki fabrikasının teçhizine \$ 6,500.000 verilmesini tasdik etmiştir. Ayrıca Shell Haven rafinerisi için tahsis edilen 10.043.000 dolardan, ancak 3.600.000 dolar verilmesi kararlaştırılmıştır. Dolar tasarruf etmeği istihdaf eden bu kesiliş, Shell rafinerisinin istihsal kabiliyetini eksiltmiyecektir.

Fransa :

Geçen sene Fransa'nın tabii gaz istihsalı 220 milyon m³.; ham petrol, 85.000 m³. olmuştur, ve 54.953.000 varil petrol ithal etmiştir. Bunun mühim bir kısmını (33.209.000 varil) İran körfezinden ithal etmiştir.

Harp, Fransa'nın petrol çalışmasına mani olduğu gibi randımanını, da düşürmüştür. 1938'de 15 rafinerinin kapasitesi 6.000.000 ton iken, son sene 1.500.000 tona düşmüştür;

1950 senesi programında, yeni rafinerilerin kurulmasına ve petrol bakımından yeni sahaların istikşafına gidilmektedir. Bu meyanda La Societe des petroles d'Aquitaine, Lacq'ta 695 fişkıran petrol bulmuştur.

1949 da Pechelbronn'da derin seviyelerde petrol bulunmuştur. Şimdide 11 kadar kuyu petrol vermektedir.

Fransa'nın Orta Şark'taki petrol imtiyazlarından maada şimali Afrika'da üç kumpanya petrol aramakla meşgul-

dür. Bunlar Compagnie des Petroles de Tunisie, Societe Nord - Africaines des Petroles ve La Societe de Recherches et d'Exploitation des Petroles.

Rafineriler için, 1950'de 19.000 milyon frank tahsis edilmiştir. Rafineri işleriyle uğraşan kumpanyalar : «Cie Française de Raffinage, Standard Française des Petroles, Shell Berre, Soc. Generale des Huiles des Petroles, Socony - Vaccum Française, v.s.» dır. Pechelbronne senede 50.000 ton petrol vermektedirler. Bu meyanda günde 60 bin bbl. senede 300 bin ton tasfiye kabiliyetinde bir rafinerinin inşaatı yapılmaktadır. 1951 sonbaharında bitecektir. Tam kapasite senede 1.400.000 ton olup günde 28 bin varil olacaktır.

Dunquirque'de rafineri'nin işlemesi, Şimali Fransa ile Orta Şark'ın petrol yollarını yeniden işlek bir vaziyete getirecektir. Distilasyon kısmının faaliyete geçmesi için Kobaol Tanker'i yükünü Dunquerque'te boşaltmıştır.

Fransa Irak'tan 74.800 ton petrol ithal etmiştir. Bu miktar Iraq Petroleum, Company'de, Fransa'nın payını teşkil eder, ve frank mukabili olarak satın alınmıştır. Marshall yardımının sonunda 1952 de Irak Fransa'ya 6.000 000 ton ham petrol verebileceği tahmin edilmektedir.

Fransa petrol koordinasyonunu Burcan de Recherchs des petroles (B.R.P.) vasıtası ile yapmaktadır. Faaliyette bulunan kumpanyalar; devletin Rejie Autonome des Petroles (R.A.P.), Soc. Pechelbronne vesâir iki şahsit teşekkülden ibarettir.

1949 da araştırmalar Aquitanien baseninde (Standard Française des Petroles) üst ve alt Rhine vadisinde ve Alsace'da yapılmıştır.

Fransa'daki petrol faaliyeti Fas ve Cezayir bölgelerine de erişmektedir. E. C. A. petrol mevzuunda Fransa'ya \$ 2.970.000 tahsis etmiştir. Bunun 1.305.000 doları Fransa ve Alsace'da açılacak sondaj kuyuları makinalarının siparişinde kullanılacak, ayrıca rafineri tesisatı için de \$ 230.000 E.C.A. tarafından Fransa'ya verilecektir. Ayrıca Gulf Exploratan Co. ve The Dutch Shell firmaları Tunus için de kontrat imzalamışlardır.

Romanyas

1917 ile 1936 arasında Romanya'nın petrol istihsalâtı 724.000 den 8.200.000 tona çıkmıştır. 1948 de 4.000.000; 1949 da ise 4.300.000 ton olmuştur. 1950 plânında istihsalin 6.000.000 tona çıkarılması düşünülmektedir.

İstihsalin düşüklüğüne "mukabil sondaj adedi fazlalaşmıştır. 1949 da yapılan sondajlar 540.000 metre iken 1950 plânında 675.000 metreye çıkarılması tasavvur edilmektedir. Fakat sondajların fazlalaşmasına rağmen yeni bir petrol sahası tesbit edilmemiştir. Sondajlar bilhassa eski işletmelerin civarlarında yapılmıştır.

Avusturya:

Ruslar diğer yerlerden olduğu gibi buradan da malzeme taşımışlardır; Çekoslovakya'dan alınan son malzemeler, petrol durumunu biraz düzeltmiştir. İstihsal 1944'de 1.210.000 ton iken, 1948 de 910.000 tona düşmüş ve 1949 da 900.000 ton olmuştur. Harpten evvel bulunan Matzen strüktüründe 1949 da faaliyete geçilmiştir.

Macaristan:

Macaristan'ın petrol istihsalı 1943 de 839.000 tona mukabil 1949 da 503.000 ton olmuştur. 1948 Eylülünde Maort-Macar (standard) American Oil Com-

pany Ruslar tarafından lağv edilmiştir. Yeni sahalara bulunmamış olmasının ihtimali kuvvetlidir. Sondajlar, Macaristan'ın % 60 istihsalini veren Lovazsi petrol sahasında yapılmıştır. Harpten sonra en mühim inkişaf, 1947 de Hahot sahasının batısında, tabii gaz sahasının inkişafıdır. Burada 15 kuyu verimli olarak çalışmaktadır.

İtalya:

Po vadisinde petrol araştırmaları yapılmaktadır. Caviaga (Lodi), sahasında 1500 - 1600 metreye inen 17 kuyu açılmış ve saf gaz çıkmıştır. Caviaga strüktüründe 8 milyon metre mikâp gaz rezervi tahinin edilmektedir. Cortemeggiore petrol sahasında 3 kuyu açılmıştır birisi gaz ve petrol, diğeri ise az miktarda petrol vermektedir.

Burada 4 sismik 1 gravimetre ve 1 magnometre ekipleri çalışmaktadır; ve bu yaz bu miktar 12 ye çıkarılacaktır.

Po vadisinde 18 strüktür tesbit edilmiş ve ancak dördü üzerinde sondaj yapılmıştır.

Ajineda Generale Italiana Petroli, Po vadisinde petrol arama ve işletme işlerinin imtiyazını almıştır. Bundan başka gaz sahasında Turin, Genoa ve Milân'da 6.001.000 m³ kapasitesinde "Pipe-line,, yapmaktadır. Buna ilâveten, Soc. Idrokarburi Mazuriali, Floransa ile Ferrara arasında 130 km. lik bir "Pipe-line., inşası bitirilmiştir.

Standard Italo-Americana, Standard Oil Company'nin branşı, Genoa limanında, Avrupa'nın en muntazam ve İtalya'nın en geniş tank rezervuarını tesis etmiştir. Kapasitesi 80.000 m³ (138 P.T. Feb. 24).

İtalya'da aktif olan kumpanyalar; kuzeyde . (Standard Oil New - Jersey), Anglo Iranian Oil Comp., ve Sicilya'da MacMillan Petroleum Corporation dir.

Polonya :

Polonya'nın 38 petrol sahasında, eski 2400 kuyu tekrar çalışmaya başlamıştır, 1949 un istihsalı 130.000 ton ve 1948 e nazaran 10.000 ton artmıştır. İstihsalin artması, yeni sahalara keşfedilmesinden olmayıp, açılan kuyuların istihsalinin yükseltilmesinden ileri gelmektedir. 1948 de Devlet tarafından Exploration Drilling Co. kurulmuş, ve bu şirket bilinen sahalara inkişafında çalışmıştır.

Yugoslavya :

Yugoslavya'nın 5 senelik (1947-1951) plânına göre 1951 de petrol istihsalini 450.000 tona çıkarmak istemesidir. Alman işgali esnasında 1942 de Goilo gaz sahasının altında petrol bulunmuştur. İstihsal 1949'da 70.000 ton olmuştur.

Yugoslavya'dan gelen haberlere göre, iki veya üç sahada petrol bulunmuştur. Bunlar Zagreb ve Serbiya'da Bele Palanka civarındadır. İstihsal 328.000 tona çıkmıştır. (1948 de 244.000 ton idi).

Almanya :

Harp senelerinin fazla istihsalı, petrol sahalara rezervlerini düşürmüştür. Yeni sahalara bulunmadığı takdirde, istihsal bir kaç sene daha 600.000 ton civarında kalabileceği ve bilâhère yarıya düşeceği tahmin edilmekte idi.

1948 de mark'ın revalüasyonu akabinde, hemen faaliyete geçilmiştir. 18 ay içinde 7 yeni strüktürde petrol sondaj faaliyetinin arttırılması neticesi 1950 senesinin başında prodüksiyon senede 1 milyon tona çıkmıştır. 1950'de, ilk defa olarak, Emsland altı petrol sahasının prodüksiyonu Hannover'in 22 eski petrol sahası istihsalinden yüksek olmuştur.

Almanya'nın ham petrol istihsalı; 1948 de, Hannover - Hamburg, 461.353 ton Hollanda hududunda, 167.847 ton ile beraber ceman (Baden dahil) 635.240 ton olmuştur. 1949'da, ise Hannover-Hamburg, 510.736, ton Hollanda hududunda 324.940 ton ile beraber ceman (Baden dahil) 841.576 ton olmuştur. 1945 de ise, istihsal 547.441 ton idi.

Şubat 1950 de, Reichsamt für Bodenforschung'ın yaptığı açıklamada, son senelerde yapılan işlerin ne şekilde inkişaf ettiği görülür. 1949 un ortalarındaki vaziyete göre, Emsland'da artış % 86, Hannover'de % 84, Schleswig-Holstein'de, % 10,5 olmuştur. Rezerv olarak Tesbit edilen miktar 21.704.000; tahmin edilen de 14.796.000 ton olup, ceman 36.500.000 tondur.

Reichsamt tarafından 1947 de yapılan Jeotektonik harta revize edilmekte ve son sismik neticeler buna ithal edilmektedir. Kuzey Almanya'da yapılan, jeofizik araştırmaları ve sondajlar, Münster havzasına intikal etmiştir. Bavyera'da, Alp dağlarının eteklerinde petrol sondajları başlamıştır.

Avusturalya :

Queensland'ın Rölleston bölgesinde petrol araştırmalar ve tecrübe sondajları yapılmaktadır.

Oil Search Ltd. 5 şiling kıymetinde 2.100.000 hissedenden 1.200.000 nini satışa çıkarmıştır. Hali hazırda Vhohoro ve Upoia'da sondaj yapılmakta olup Malalana ve Wana'da da sondaj ameliyesi başlayacaktır.

A s y a :

İran :

Anglo-Iranian Kumpanyası hesabına, Hunting Aerosurveys Ltd. Güney İran'da havai fotoğraflar çekecektir.

İran istihsal bakımından Yakın Şarkta, birinci sırada gelmektedir ; 1948 de 190.395.000 varil iken 1949 da 204.000 varil olmuştur; 1949 da ancak 4 kuyu açılmıştır.

İranlılar tarafından 7 petrol sahası işletilmek üzere yeni bir kumpanya kurulmaktadır.

Rezerv, 7.000.000.000 varil olarak tahmin edilmektedir.

Irak :

Irak petrol bakımından dünyada ileri gelen memleketlerden olup burada 4 kumpanya çalışmaktadır. Bunlar: Irak Petroleum Company, Mosul Petroleum Co., Basra Petroleum Co. ve Klanagin Oil Co.

Irak'ta günün mevzuu petrol kumpanyalarıyla, hükümetin muhalefetidir. Irak "royaltie,, lerin ve istihsalin yükselmesini istemektedir. Mesele paranın serbest piyasadan veya altın olarak ödenip ödenmemesidir.

Kerkük'te yeni "Pipe-line,, ikmal edilmiştir. Irak Petroleum Co., nin 16 pusluk şebekedeki şimal kısmının aktiviteye geçmesi, istihsalı günde takribi 100.000 varil arttıracaktır. Hayfa'da hitam bulan şebekenin güney kısmı, politik vaziyetten dolayı işlememektedir. Bütün hatların işlenmesi, Irak için günde 270.000 varil istihsal temin edebilir.

Irak Petroleum Co.. Basra'da 1949 da iki yeni saha bulmuştur.

İstihsal 1948 de 26.400.000 varil, 1949 da 28.000.000 varildir. Açılan kuyu adedi 9 olmuştur.

Rezerv : 5.000.000.000 varil olarak tahmin edilmektedir.

Kuveyt :

Kuveyt'in ham petrol prodüksiyonu 1949 da 12.183.699 ton olmuştur;

bu istihsal 1948 in (9.291.577) iki mislidir. Kuwait Oil Co. Burghan petrol sahasında bir tecrübe sondajı yapmaktadır. Kuveyt'deki diğer bir faaliyet de "tanker,, lerin yanaşabilmesi için liman inşaatıdır.

Rezervi 10.950 milyon varil olarak tahmin edilmektedir.

Pakistan :

Burma Oil Co., Ltd'in tecrübe sondajı, 12.666 ayakda 12.000 *p. s. i.* tazyiki altında sıcak suya girmiştir, kuyu 1.000.000'a mal olmuştur.

A. Hock Oil Co., Sind'e Lakhra civarında, günde 1.600 varil veriminde bir kuyu açmıştır. Sahayı tespit edecek mahiyette, fazla sondaj yapılmamıştır.

Pakistan hükümetinin aldığı kararlar, buraya petrol kumpanyalarını celbetmek mahiyetindedir.

Mısır :

Süveyş kanalı civarında petrol araştırması yapmak üzere Mısırlılardan mürekkep yeni bir kumpanya teşkil edilmiştir. Sermaye £ 1.000.000.

National Petroleum Co. ismi altında Süveyş'ten maada, Sinai yarımadasında ve Fayırın mıntakasında da araştırmalar yapılacaktır.

Suudî Arabistan :

Arabian-American Oil Comp., Suudî Arabistan'da 753 millik sahanın 314 milini 30 ve 31 pusluk "Pipe-line,, ile döşemiştir. Aramco "Pipe-line,, şebekesi şimdi 314 millikten maada 190 mili 10, 12, 15, 20 ve 22 pusluk ve 124 milli de 3, 4, 6, ve 8 pusluk borulardan müteşekkildir.

Aramco bu şekilde hem Akdeniz'e hem de İran körfezine çıkmış olacaktır. Şimdilik Aramco petrolü Ras Tanura'dan yükletilmektedir.

Irak Petroleum Co Qatarın ham petrol istihali hakkında şu rakamları vermektedir: Ocak 1950, 82.908 ton, Şu-

bat 1950, 98.129 ton, Mart 137.966 ton. İlk sondaj 1939 da başlamıştır ve harp yüzünden işler durdurulmuştur. 1947 de faaliyet tekrar başlamıştır. Şimdi Dukhan petrol sahasında verimli dokuz sondaj mevcuttur. Rezervinin 9000 milyon varil olduğu tahmin edilmektedir.

